

יורה דעה

אגורה חתומה

סימן קלח

«בענין אם ראוי לשוחט לנהוג בקא"ר» (מכונית)

לכבוד כ"ק אדמו"ר [בעל ויחי יוסף
מפאפא] (שליט"א) [זצ"ל].

אחרי קידה כנהוג. זאתי בזה להודיע את כ"ק שאתנו
בעה"י החיים והשלום וכו' והקצ"ה צרוז רחמי
יעזור-שאוכה לזשר בשורות טובות.

רצייתי להציע ענין אחד לפני כ"ק הגם שהוא כבר
לאחר המעשה. כאשר זאתי לכאן מנאחתי
שהשו"צ העומד לשרת בקהלתנו יש לו קא"ר אשר
מנהל זאת בעצמו, והראה לי מכתב מהרה"ג ר' יעקב
סנידערס (שליט"א) [זצ"ל] מבאזעל (ומלפנים דידא"ר)
אשר הורה לו שזאם אינו מרגיש עי"ז חסרון באומנות
ההרגשה אז הוא מחיר לו זאת, וע"י המכתב הזה
אספו לו מעות לקניית הקא"ר וגם היו כמה מהיראים
כאן בעזרו באמרם שיותר טוב שינהג בקא"ר בעצמו
משיקע למקום השחיטה ע"י טרא"ס או טרעי"ץ וגם

צריך לילך קצת צרגליו במקומות הגוים כידוע, זולת
א' או ב' מהיראים היו שערערו ע"ז.

בתחלה שמקמי, אך כאשר עזר עלי כאן בערך ג'
או ד' שבעות אמרתי לו לחדול מזה אבל
אין צורך שיפסיק מיד ללא לאחר איזה זמן, והטעם
למה לא מיד, ראשית כי שמעתי אומרים מאחורי
הפרגוד שאחר שאהיה כאן כמו ב' או ג' חדשים אצין
בעצמי שאין צו נדנדו איסור (ורציתי להכחישם), ושנית
כי קוה קוייתי אולי אוכל לסדר צס"ד את הענין שהקהל
ישלמו לו לטעקס"י באופן שיפול טענה הנ"ל שאדרבה
לרעה יותר נחשז לנסוע עם טרא"ס או טרעי"ץ.

בעת צימים הקדושים עשה הלכה למעשה לקיים את
פקודתי וחדל מהנהגת הקא"ר, ותהום כל העיר
על המעשה אכזריות אשר אני עושה, וכבר פרסמו
בעתונות הציונית מעשי הרעים, וזה לזה שואלים הלא

א. א. ה. עיין בחלק או"ח סימן ב' ששאל המחבר זצ"ל שאלה זו גם מכ"ק אדמו"ר מסאטמאר זצ"ל. ב. א. ה.
כפי שרואין בתאריך התשובה נכתבה לפני קרוב לששים שנה שלא היו אז הרבה שנהגו בקא"ר וכמה רבנים החזיקוהו
לכעין פירצה. ג. א. ה. ראה התשובה לשאלה זו בשו"ת ויען יוסף יו"ד סימן ה', ובנספח למשפטיך ליעקב הוא
סימן י"ז. ד. א. ה. בוען יוסף בתשובתו מסכים במקצת לדבריהם בזה, וז"ל: "...הכל לפי המקום דמאוד צע"ג
כשנוסעין בטרעין או בטראם [אם] אינו עלול יותר לעבור על לאו דלא תתורו אחרי וכו' מכשנוסעין בקאר אפי'
אם צריך להנהיגו, וכגון כאן שבאיזה שעות ביום כשהולכים הפועלים לעבודה הטרעניען מלאים ודחוקים בתערובות
ופשוט בעיני דבאותן שעות יותר גרוע לנסוע בטרעין מבקאר אף אם צריך להנהיגו בעצמו".

כל חושיו ומוחו לענין זה שלא יארע ח"ו תקלה על ידו, וא"כ שו"צ שצריך להיות ירא שמים מרבים אין לו לקבוע עצמו לדבר שצכלל הג"ל.

(ד) הלא מן הראוי לאיש יר"ש צעת הילוכו בחולות לעת הצורך שיזהר מלהסתכל בנשים, ומשו"ז הזהירו בספרי מוסר שלא להסתכל חוץ לד"א, ומי שמנהיג בקא"ר מוכרח שיהיו עיניו זקופות מול הרחוב ולעין אם יש עובר ושצ וכדו', וא"כ תוקע עצמו לבחלה להסתכלות אסורות, וזפרט בימי הקיץ אשר המה הולכים וכו' ר"ל.

(ה) בשו"ת זכרון יהודה (ס"ז סימן ז') כתב למחות בשו"צ שאשתו עשתה מסחר, כי יש לחוש שגם הוא יתערב במסחר מומן לזמן והוא צכלל רוב טרדות ובעל מחשבות שאין למנותו לשו"צ עיי"ש, והיות שלהנהגת הקא"ר צריך ידיעה וזהירות, אולי הוא כמו שמתעסק גם באומנות אחרת אשר ע"י הטירדא השניה יכול לבוא להתעלל באומנות השחיתה.

הארבתי קצת אבל פה ממש אין לי עם מי לדבר ואין מי שיחזק אותי וצריכנא להרצה סיעתא דשמיא.

והנני בזאת תלמידו הנאמן המשתחוה מרחוק מול הדרת קדשו ומשתוקק בצמא לשותות מבארו, עבד לעבדי ה'.
יעקב יצחק ניימאן בן חיילא געלא
ה' לס' וישלח תשי"ג לפ"ק

בגלילות שלנו הישנים נסעו השו"צים עם ציניקלעך מכפר לכפר לשחוט ומה נשתנה, ואדרבה ציניק"ל מגרע גרעה, ואני היות שידעתי שטעמי ונימוקי עמי אצל לא יקבלו ממני, עשיתי כמו פרה אדומה לחק מצלי טעם, אצל אמרתי לפרש דצרי לפני כ"ק, והי' לי לטובה גדולה אם כ"ק יחזק אותי במכתבו אם אפשרי.

(א) ראשית דנתנו להתחדשות ושהוא צכלל החדש אסור מן התורה, ואף שמצינו כמה דברים חדשים אשר נתקבלו אצל היראים, אצל המה עניינים אשר אנו רואים שדיקים וגדולים לא מיחו, וענין זה ששוחט ינהג בקא"ר לא מצינו עוד תחת דגל רבנים האמיתיים שהסכימו לו.

(ב) דבר ידוע הוא וזפרט צכאן, שמי שמנהיג בקא"ר הרצה פעמים הוא כמוכרח להוציל עמו אנשים שהולכים באותו הדרך, וכמה פעמים איתרמי גם בנשים, והוא דבר מכווער מאד, וזפרט אם יעשה זאת צלילה אני חושש גם משום איסור יחוד, ולך לך אמרינן לנזירא ופירצה קורא לגנב.

(ג) הנה חכו"ל דרשו (שבת קמט, א) אל תפנו אל האלילים (ויקרא יט, ד), אל תפנו אל מדעתכסח, ואף שצוה"ר אלל אנשים פשוטים כמונו הוא מן הנמנע שלא להסיח דעת מדציקות הצורה צ"ה, אצל עכ"פ מצינו איסור לקבוע עצמו לשחוק ולקלות ראש משום פסוק זה, וזה ידוע שמי שמנהיג בקא"ר מוכרח באותו זמן לכוון את

ה. א. ה. נראה דהכוונה כמ"ש בויצען יוסף בתשובתו: "...דהידים נעשו עייפים עי"ז וטעם זה כמדומה שלא שייך בקאר כי אין כאן עבודה ממש בידים כמו בביציקל". ו. א. ה. בויצען יוסף בתשובתו העיר עי"ז וז"ל: "...דא עקא שאם להרב אין לו מסייעים איזה מהבע"ב שמשגיגין ענין כזה והוא בעיניהם בבחינת חוק כפרה אדומה יוכל לגרום חלישת הדעת דנדמה להם שהוא מכביד עליהם בחומרות יתירות יותר מדאי וממילא יוכלו לומר גם על ענין אחר שהוא רק חומרא יתירה, ע"כ עצה היעוצה בכל כה"ג שהרב יראה שיהא לו בקהלתו איזה בני תורה שיסביר להם טעמו ונימוקו עד שיכנסו דבריו באזנם". ז. א. ה. לעיקרן של הדברים הסכים בויצען יוסף בתשובתו, וז"ל: "לכתחילה צריך למנוע שו"ב יר"ש מזה אם לא יגיע עי"ז איזה חסרון מצד אחר וכו'". ח. א. ה. הכוונה להפירוש שהביא הר"ן שם (סג, ב מדפי הרי"ף) בשם הערוך (ערך פן): "בזמן שאתם מסתכלין בהם אתם מפנין א-ל מדעתכם",